

"EDINOST"

Izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

"Edinost" stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta " 3.—; " " 4.50
za četrt leta " 1.50; " " 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročilnice se upravnistvo ne osira.

EDINOST

Oglasi in oznanila se računajo po 8 nov vrnitva v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker ne frankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročilnice, reklamacije in inserate prejemajo upravnistvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

V edinost je m. č.

"Nejasni" naši pojmi.

IV.

V uvodnem članku z dne 22. maja pravi "Slovenec", da dosledno napadamo preč. g. kanonika Kluna; da pa smo na krivi poti in da imamo "meglen" (že zopet "megleno"!) pojem o solidarnosti. Poučuje nas, da ni čudno, ako vsa Primorska ni zastopana v proračunskem odseku, vsaj še mnogo večja Štajerska ni. To pa ne škoduje, vsaj so — tako meni "Slovenec" — vsi slovenski poslanci solidarni in mora vsakdo iz-med njih zastopati vse slovenske pokrajine v vsakem odseku.

Kar se tiče "napadov" na preč. kanonika Kluna, smo vam že odgovorili; ne vemo torej, kako bi storili, ko nas nikakor umeti nečete!

Torej solidarnost! To bi nas izredno veselilo, da smo se stvarjo povsem na čistem. Ali žal da nismo: tu je res mnogo "nejasnega" in "meglenega". "Slovenec" trdi, da niti ni potrebno, da bi bili Slovenci zastopani po deželah, ker so solidarni —, veleč. g. Klun je pa zagovarjal faktično obstoječe številno razmerje mej zastopniki posamičnih skupin kluba konservativcev v proračunskem odseku s tem, da je treba ozir jemati na one dežele, ki niso zastopane. Dvojna ta trditev znači — ne zamerite nam — skrajno protislovje. Tudi sicer je "Slovenec" argumentovanje nedosledno z ozirom na njega dosedanje postopanje. Kolikor vemo, odpiral je dosledno in še odpira predale svoje onim, ki nepretogoma zagovarjajo deželno avtonomijo; solidarnost mej poslanci bila bi pa odsev programa — in ta program bi bil zares "narodni" — narodne avtonomije. "Slovenec" postopanje v obče in njega trditev v tem posebnem slučaju značita nam kontradikcijo (protislovje)!

Recimo, da so poslanci res solidarni; blagor nam, ako so. To pa še ne opravičuje, da imamo Slovenci in Hrvatje v proračunskem odseku samo dva zastopnika, konservativni Nemci pa štiri. Ve-

lečastiti g. Klun je zračunal — kar omenimo še nižje doli — da je 25 več, kakor 14; no, mi smo se od veleč. gospoda Kluna naučili računati in smo zračunali, da je 3 več kakor 2. Pri vsej solidarnosti bi po našem mnenju trije zastopniki več izdali nego dva. Slovenska solidarnost torej ni nikaka ovira, da ne bi bili Jugoslovani tako zastopani, kakor je primerno številu naših poslancev in kakor se je bilo dogovorilo. In če bi to argumentovanje veljalo, potem bi nam morali nemški konservativci odstopiti kar vsa mesta razun jednega, kajti oni so izvestno še bolj solidarni, nego so naši poslanci, in bi jeden njih zastopnik zadoščal za vse pokrajine.

Izgovor, da tudi Štajerska ni zastopana, ne velja. Ako nismo bili Primorci na vrsti, pa bi bili Štajercem privoščili jedno mesto. A mesto da ste to storili, odstopili ste je jednemu Nemcu.

Fenomenalen je izgovor "Slovenec", da "več kakor enega zastopnika v budgetnem odseku Slovenci tudi prej niso imeli." Dokazilna sila tega argumenta nam je kar sapa zaprla in v vsej ponižnosti vklonjamo tilnik svoj. Ako bi nam bilo milostno dovoljeno, bi vendar pripomnili, da ne smatramo kot absolutno potrebno, da se nam krivica godi tudi v bodoče, samo zato, ker se nam je godila do sedaj. In ako so 36 Mladčehom krivica godi, treba je to obžalovati, ne pa izvajati posledice, da se potemtakem tudi nam Slovenceu mora krivica goditi.

V "Slovenec" z dne 26. maja zagovarja se v svojem državnozbornem poročilu veleč. g. Klun sam. Ta nam je omeniti, da predsednik seji je pač odgovoren za to, kar se v seji godi, nikakor pa ne za to, kar se je godilo zunaj in pred sejo. Zato pa se jako bojimo, da bi zgrešili adreso, ako bi pri g. Klaiču prosili pojasnil.

25 je več kakor 14, pravite. S tem Vašim pojasnilom izrekli ste najostrejšo

oskrbnik, — pogledal topo na mrliča, sklonil plečasto glavo in zamišljen odšel na mostovž, kjer se je zbralo vse služabništvo, da mu objavi neveselo vest.

Vse je začelo plakati. Stara gospa bila je prava dobrotnica svojim ljudem; zahajala je med nje vedno uljudna in ljubezniva, prejemale male darove z nasmehom na upadlem licu, radodarno odpirala roke vsem, ki niso mogli delati, hvalila dobro, oproščala zlim. Pripovedovali so o njej, da se ne more dolgo hudovati, in veliko pohujšanje zdelo se je gospodu oskrbniku, ki se je držal etikete, ko se je igrala v parku s pastirskimi otroci, poljubovaje je na bela čelca, obsedenca z mehkiimi lasci. Tedaj je bila angelj.

Drug za drugim so se razšli; na mostovžu ostala je samo neka hišina, neprestano pogledajoč na oskrbnika, ki se je tresel samega iznenadenja.

"In ljubljena milostljive gospe markize — gospodičina Adrijana?" vprašala je za nekaj časa.

"Da, gospodičina Adrijana, ona izgubi največ, ne samo svojo gospodinjo, izgubi

obsodbo proti svojim zaveznikom; zaveznikom, ki hlastno porabijo slučajno nenavzočnost nekaterih naših poslancev, da majorizujejo vso jugoslovansko zvezo, in to v zadevi, ki je važna za vso 6 letno dobo. Mej političnimi nasprotniki je običajno, da odločuje večina; mej prijatelji in zavezniki ne bi smelo tako biti, ampak držati bi se morali dogovorov; in ko bi teh ne bilo, morali bi tako postopati, kakor zahteva priličnost (Billigkeit).

Čemu so nam taki zavezniki? Sicer pa ne moremo verjeti, da bi nemški konservativci praktikovali take zavratne napade in se nam dozdeva, da je to le gola kombinacija, izumljena v ta namen, da bi se nekoliko pokrila in pomašila zavožena zadeva. Te je fakt, da v seji "zveze" se ni določilo, da dobimo Slovenci samo dva zastopnika — tega niti veleč. g. Klun sam ne trdi —, ampak da se je pakt ta sklenil zunaj seje. Gola resnica je, da mnogo poslancev je le toliko vedelo, kolikor se jim je hotelo povedati.

V klubih se navadno glasuje le pro forma, ker parlamentarni mehanizem tako zahteva, v istini so pa veljavni poprej sklenjeni dogovori. Ako bi nemški konservativci res pri vsaki priliki hoteli — uporabljajoči slučajno nenavzočnost kate-rega naših poslancev — prelamljati take dogovore, potem seveda ne bi drugoga preostajalo, nego da naši poslanci prejko prej pretržejo tako nenaravno in škodljivo zvezo.

—t.—

Zmaga pravice.

Dr. Tomaž Vergottini položil je svoj državnozborni mandat — mandat, kojega ne bi bil smel nikdar vprejeti, da je počteval zakone politiške in volilne moralé. Gospodu doktorju na čast hođemo misliti, da ni sledil svojem lastnemu nagibu, vprejemši ta na prečudne načine priborjeni mandat, ampak da se je uklonil

svojo mater... Uničena bude, ko izve... Ali je ni v gradu?"

"Ne, odišla je takoj po obedu v gozd nabirat jagod milostni gospé in dosedaj je še ni."

"Skoro bolje bi bilo, da se ne vrne!" reče oskrbnik odhajajoč.

A ona se je ravnokar vračala, posakuje v parku po rumenem pesku, v belih rokavih z razpuščenimi lasmi. V košku nese rdečih jagod. Slamnik na glavi je potisnila nazaj in radovala se svojega mladostnega življenja. Sopihala je v grad k svoji ljubljeni mamici, a ustavljala se je skoro pri vsakem grmu, razprezavala zvedavo cvetne popke, smejala se je in prepevala kot škrjanec. Vse jo je tako neizrečno sililo na smeh: da pisani metuljček leta s cvetke na cvetko, da si ptički tako veselo prepevajo in da solnce tako milosije. Smejala se je in smejala ter zopet pomenljivo ustavila; zdelo se jej je, da je nebo danes modrejše nego večeraj, da vedomet ne vrši tako visoko kot drugekrat. Čudila se je pisanim barvam vrtnice in zamislila se pred veliko solnčnico.

Grajska ura je odbila sedem.

stroгим poveljem neizprosne strankarske diktature. Inkvizicija v Poreču je grozna in pred njo se trese tudi — dr. Tomaž Vergottini. Dunajski dopisnik "Naše Sloge" je našega mnenja, da gospod doktor nima lastnega svojega prepričanja, ampak da mu prepričanje in nazori prihajajo — iz Poreča. Dr. Vergottini ni hotel namreč niti čuti glasov najboljših svojih dunajskih prijateljev, svetujočih mu, da se izogne sramotnemu razpravljenju o njega izvolitvi v plenumu državnega zbora s tem, da se sam umakne s pozorišča; ampak čakal je in čakal do zadnjega, da mu pride potrebno in menda tudi zaželjeno dovoljenje iz glavnega taborišča stranke njegove. Gospoda v Poreču so se slednjič odločili, da gospod "zastopnik" zapadnega volilnega okraja kršne naše Istre položi svoj mandat. —

Čakali so do zadnjega trenutka — in uprav to je značilno za mišljenje in čustvovanje naših nasprotnikov po Istri. Da so dr. Vergottiniju dali miglje, položiti svoj mandat, takoj po soglasnem sklepu legitimacijskega odseka, menili bi: no, gospoda imajo vendar nekoliko aramote, ker so se uklonili strogi sodbi. Ali oni so čakali do zadnjega in s tem dokazali, da bi bilo povsem krivo misliti, da se jim je morda vzbudila vest; vzbuditi se jim ni mogla, ker je nimajo gledé na zakone politiškega življenja. Čakali so do zadnjega, ker so se vedno nadejali, da jim mogočni njih zavezniki mej nemškimi liberalci konečno vendar pomorejo iz zadržge. Nadejali so se temu, vedoči, da tudi nemški liberalci nimajo posebno tanke vesti, kar se tiče vskračanja narodnih in političnih pravic slovanskim narodom; vedoči, da so nemški liberalci sami za-se pač liberalni, sicer pa avtokrati, ki radi pokrijo najhujše nasilstvo, ako je naperjeno proti slovanstvu. In uverjeni smo, da bi bili nemško liberalna gospoda prav iz erca radi pomagali italijanski gospodi iz zadržge, da je le šlo. Ali tu ni šlo: politiško to zločinstvo je preodkrito, držviti čin, kojega so glasovitega dne 4.

Vzdramila se je in zopet z nova zamotila. V teku je zgubila čevljiček in zato se je morala zopet prav krepko smejati. Ko bi jo bila videla tako gospa markiza, izvestno bi jej bila rekla:

"O, Adrijanka, kako si neumna."

In zares bi jo mogla videti gospa markiza; lepše je, če zbeži v grad. Jame teči; vpehana krene v kuhinjo pri tleh.

"Lizinka, Marija — kaj, da vas ni? Kje imate kak krožniček — brzo, brzo — mari ne vidite, da nesem jagod milostivi gospe? No, kje ste pa?"

Nikdo se ne oglasi. V kuhinji ni nikogar. Kakor danes kaže, ne bude niti večerje — in Adrijana je že lačna.

Videč, da jej nikdo ne pomore, jame si sama iskati krožnika; komaj da začne stikati po polici, pade jej velika melona v posodo za vodo, in tega se je tako prestrašila, da se ni vedela kam dejati; mislila je, da je učinila škodo.

Naglo je hotela melono potegniti iz posode, a ni mogla doseči dna in buča jej zopet spolzne; zato si misli, da bude najbolje, če prav na tihem odide; to nakano izvrši in začne poditi po mostovžih, ne da

PODLISTEK.

Adrijana.

Rokokó-idila; češki spisal K. Švanda, poslovenil Ivo Trošt.

I.

Bilo je dne 30. julija 1789. ob polu sedme zvečer, ko je gosp. oskrbnik, kakor navadno oblečen, prišel iz sobe od [stare gospe markize ter objavil pred durmi zbranemu in s pridržujočo sapa čakajočemu služabništvu, da je dobrotljiva njih zapovednica ravnokar umrla.

Umrla je nenadoma z nasmehom na licih, počenši prebirati v atlasovo tkanino zaviti svaljek ljubovnih pisem od pokojnega pospoda markiza za njiju ljubezni; spomnila se je na slastni trenotek prvega poljuba, zamislila se je in vzdihnila; ormeneli papir pade jej iz rok, roka jej leze k tlom in slednjič se zmotijo še oči.

Umrla je tiho, z dobro zavestjo, kakor oni, ki imajo dobre svedoke.

Videč bledeti obraz gospe markize zaupila je hišina, priskočila in poljubovala ej kočeno roko. In prišel je gospod

marca zagrešili italijanska gospóda, prekríeč, da bi se bila našla jedna sama duša, ki bi se bila hotela kompromitovati s tem, da je zagovarjala stvari, kakoršne se absolutno zagovarjati ne dajo. Celó o zločincu, stoječem pred porotniki, o čegar krivdi niti ni možno dvomiti, pove nam njega zagovornik to in ono, da bi nam v milejšem svitu kazal dovršeni zločin; navaja nam tako zvane olajševalne okoliščine*, da bi vsaj izposloval milejšo kazen, nego jo zahtevajo strogi §§. zakona. Za politiško zločinstvo, koje so dne 4. marca 1891 zagrešili nam nasprotna istrska gospóda, ni bilo zagovornika, ni bilo olajševalnih okoliščin. Sodbo je izrekel jednoglasno ves dostojno misleči politiški svet.

Potemtakem ni čuda, da so se premislili v zadnjem trenutku, ko je imela zadeva priti pred veliko sodišče celokupnega državnega zbora. Ne vzbudivša se vest — o kesu niti govora ni —, ampak strah pred tem, kar ima priti, prisilil jih je, da so se konečno umaknili s pozicije, ki je bila takó ali tako že izgubljena. Verifikacijska debata privlekla bi bila stvari na dan, ob kojih bi svet strmeli; stvari, ki bi bile do skrajnega kompromitovale ne le nasprotno nam gospódo, ampak tudi nekega družega — ali morda več družih —, ki niti ne misle na one obzire, koje kategorično zahteva imenitni jim poklic.

Še-le ko je bil polom neposredno pred vratmi, zvedrilo se jim je nekoliko v ponosnih njih glavah in zbežali so, da se izogne sramoti. Italijanski listi se sicer nekako jeze na tem koraku g. Vergottinija, ali vse to je le navidezno. Vse to očitanje Vergottiniju je le manéver — manéver po izgubljeni bitki; slepo pokanje in streljanje je to, kojemu je jedini namen, pokriti ne baš častno retirado.

Gospóda so le sami sebi napravili največjo uslugo, da so se umaknili v zadnjem trenutku, a veliko koristnejše zanje bi bilo, da so to storili, predno je legitimacijski odsek izrekel uničujoče sodbo svojo, predno so z leve in desne jednoglasno izrekli usodepolni svoj: „kriv!“ Svoječasno smo že rekli, da so nam nasprotniki naši psihologiška uganjka. In to menenje naše potrdili so tudi ob glasoviti tej volitvi. Zagrizeni in zaslepljeni so; strast jih je že tako preslepila, da nič ne videjo in nič ne slišijo in da niso zmožni niti se stališča svojih lastnih koristi pogoditi, kaj se sme in kaj se ne sme. V tej njih zaslepljenosti zagrešili so dne 4. marca grdo nasilje, glede na katero je pa mogel le politiško blazen človek misliti in se nadejati, da je ne zaloti maščevalna nemezis.

Toda bodimo pravični in priznajmo, da gospóda niso le sami krivi na tem, da so taki. Leta in leta jim je šlo vse na roko,

bi bila že dospela do gospe markize ter jej postregla z gozdni jagodami . .

Na mostovžu kar da ni zadela v oskrbnika, ki je stopal mimo nje. Kaj, ko bi ta že vedel o buči? Nedvomno, a od koga?

Adrijana zamiži in se ustavi, „Gospodičina,“ reče oskrbnik, „gospa . . .“

„No, kaj bi mi radi povedali — verujte mi — jaz ne morem za to . . .“

„Gospodičina — gospa markiza je mrtva!“

„Mrtva!“ ponavlja Adrijana debelo gledajo, in krožnik jej pade iz rok ter se razbije na mnogo kosov . . .

In stala je tu dolgo, dolge, ne da bi se ganila.

Ko se zopet zave, bil je oskrbnik tam. Zdelo se jej je vse le sen, in prese-nečeno je gledala. Na koncu mostovža stala je Lizinka skrivajoč obraz v zastor.

„Lizinka!“

„Milostiva gospodičina!“ odvrne ogorčenjenka jokaje.

„Je-li to res?“

Lizinka molči.

(Dalje prih.)

vse jih je božkalo, vse jim je bilo dovoljeno; gladili so jih z desne in leve. Kaj čuda, da se je v njih ukoreninila fikсна ideja, da so oni sami, in nikdo drugi, predestinovani za absolutno vladarstvo in da je vse, kar-koli je okoli njih, le — suženj.

O moči resnice in pravice imajo le nejasne pojme in zato tudi ne vedo ceniti te moči. Misleči, da le surova sila zadošča v politiškem življenji, in vedeči, da je sila ta le v njih rokah, menili so, da jim ostanejo Slovani večni robovi. Slovani res nimajo oblasti in sile v svojih rokah; imajo pa na svoji strani mogočnega nepremagljiva zaveznika. Zaveznik ta naš sicer ne drvi naprej po bliskovo, ampak deluje in stopa polagoma; a kar vsvari, ima stalnost vrednost. Zaveznik ta naš je ona sladka zavest, da je pravica na naši strani. Oprti na to zavest, dosegali smo doseданje vspehe; oprti na to zavest pripravili smo protivnikom našim moralni poraz, kakoršnega še niso doživeli; oprti na to zavest slavimo danes

zmago pravice! —t—

Poročilo

legitimacijskega odseka ob volitvi jednega državnega poslanca za kmečke občine sodnih okrajev istrskih: Poreč, Mataun, Buje, Koper, Piran, Buzet, Vodnjan, Pulj in Rovinj.

(Nadaljevanje.)

Protest ta govori potem o volitvi v Vodnjanu. Tu je došlo na volišče, kakor rečeno, vseh 44 volilnih mož.

Volilna moža 1. Anton Vitasovič, pok. Antona iz Marčane in 2. Anton Silian, pok Ivana od ravno tam, nista smela voliti. Poslednjega niso pustili voliti, trdeč, da v prvotni volilni listi se nahaja samo neki Ivan in Antonio Silian pokojnega Janca, po domače Pistelec, torej neka firma (ditta).

Kjer pa je firma prvotni volilec, ne sme se izvoliti pojedini član te firme volilnim možem.

Po §. 9., odstavek 6., drž. vol. reda priznava se volilna pravica le javnim drugom kacega pridobninskega podjetja in sicer po meri deleža skupnega davka, spadajočega na vsacega posamičnega člana podjetja.

Ni jasno, ali imamo tu pred seboj kakov tak slučaj ali pa sopesostvo kacega zemljišča: zato je volilna pravica Antona Siliana dvomljiva. Po §. 36., odstavek 2., drž. vol. reda volilna komisija sicer ni imela pravice — kakor je ni imela v mnogih družih slučajih — odrekati Antonu Silianu volilno pravico, ker, odkar so se sestavile volilne liste, ni odpadla nijedna zahteva, potrebna za to pravico. Ta omejitve volilne komisije pa ne more vplivati na pravico legitimacijskega odseka, odnosno državnega zbora, da sme preiskavati zakonitost volitve v vseh nje delih.

Povsem neosnovano pa se je kratila volilna pravica prvo imenovanemu volilnemu možu (Antonu Vitasoviču). Kakor pravi volilni zapisnik odklonili so tega volilnega moža z izgovorom, da je več Antonov Vitasovičev pok. Antona, da se v listi prvotnih volilcev nahaja neki Anton Vitasovič pok. Antona, po domače Karlin in da torej ni jasno, katerega Antona Vitasoviča pokojnega Antona so hoteli prvotni volilci voliti.

Za ta in za druge slučaje, o katerih govorimo pozneje, je sledeče pripomniti: Po §. 29. odstavek 4. drž. vol. reda postopati je pri volitvah volilnih mož v zmyslu določil §§. 40 in 47, veljavnih za volitev poslancev.

Po §. 44., odstavek 2., mora vsak volilec natančno označiti ono osebo, koje želi voliti poslancem. Ni dvomiti, da je ta Ant. Vitasovič pok. Antona iz Marčane, kojega ime, priimek in bivališče so natančno označeni, isti Anton Vitasovič pok. Antona, ki se nahaja v listi prvotnih volilcev in je bil izvoljen volilnim

možem; to identiteto je tem manje zankavati, ker postava ne zahteva, da se ime njuje vulgarno ime izvoljenca in je Anton Vitasovič pok. Antona došel na volišče z legitimacijsko karto, glasečo se na to ime.

Gledé na trditev volilne komisije, da je namreč v prvotni listi 27 Vitasovičev z različnimi lastnimi in očetovskimi imeni, je pa posebno to važno, da ni nijednega družega, kojemu bi bilo ime Ant. Vitasovič pok. Antona.

Volilni komisar je protestiral proti temu, da sta se odklonila ta dva volilna moža, sklicevaje se na to, da po §. 36. drž. vol. reda je volilna lista veljavna za volilno komisijo in so navzoči odločno potrdili identiteto Ant. Vitasoviča pok. Antona, osobito pa župnik Velikanje in župe upravitelj Kirac, in sicer ta dva na podlagi poznanja krajevnih in osebnih razmer, koje poznanje sta si pridobila po večletnem pastirovanji v Marčani. V zvezi temu ni privolila volilna komisija, da bi bila volila volilna moža Anton Silian in Anton Vitasovič.

Tretji protest govori o dogodkih pri volitvi poslanca v Poreči. Tu so od 65 na volišče došli volilnih mož 9 izključili od volitve.

3. Kakor je iz volilnega zapisnika razvidno, odklonili so najprvo Stefana Pastorčiča, pok. Marka z izgovorom, da je bil leta 1880. kaznovan radi prestopka (ali pregreška) po §. 45. postave z dne 29. februarja 1889. (Postava o živinski kugi) in leta 1883. radi pregreška razbuke. Za ta in pozneje slične slučaje je pripomniti: Po §. 20., št. 4. drž. volil. reda zgube volilno pravico in ne smejo biti voljene osebe, ki so bile kaznovane radi kacega hudodelstva ali prestopka tatvine, ponoverjenja, soudeležbe pri tem, in sleparije. Nasledki obsodbe prenehajo pri zločinstvih, navedenih v §. 6., št. 1 do 10 postave z dne 15. novembra 1867., drž. zak. št. 131, z dnem, ko se konča kazen; pri družih zločinstvih po 10 letih, ako je bil zatoženec obsojen najmanje na 5 letno kazen, sicer pa po 5 letih — pri prestopkih, gori navedenih po 3 letih, po izvršeni kazni. —

Isto velja za odklonitev Pavla Koseto pok. Gregorja in Antona Soliča pokojnega Matije.

4. Pavla Koseto so izključili, ker je bil dvakrat kaznovan, kakor trdi volilni zapisnik, ne pa da bi se to поблиže pojasnilo. Iz protesta je posneti, da je Koseto sam priznal pred volilno komisijo, da prestal dvoletno kazen. To se je pa zgodilo leta 1880.; temu je ugovarjala volilna komisija trdeč, da se je to zgodilo leta 1881.

5. Antonu Soliču niso dovolili glasovati, ker je bil leta 1883. kaznovan radi ponoverjenja. Protest pravi, da je Solič leta 1883. dobil 14 dni zapora, ker je prodal nekaj vina, zarubljenega za zaostale davke. To je vsakako kaznjiv čin, kojega zadenejo posledice §. 2. postave z dne 25. maja 1883., drž. zak. št. 78, veljavne za obsodbe radi prestopka sleparije. Škodljive posledice pa so v tem slučaju prenehale po preteku treh let po dovršeni kazni.

Izključenje teh dveh volilnih mož bilo je potemtakem nepostavno, ker so pri obeh po §. 20. drž. volil. reda že prenehale posledice obsodbi. Kakor pove volilni zapisnik zastopal je tudi volilni komisar to stališče in je svaril komisijo, da se drži postavnih določil. (Dalje prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Državni zbor. V davčnem odseku obravnavali so o predlogu poslancev Burgstaller in Luzzatto, da se premeni postava o hišnem davku, kolikor se dotika mesta tržaškega, in o dotičnih peticijah mestnega zbora in hišnih posestnikov. Da leta 1882 odmerjalo je mesto samo hišni dohodninski davek ter odajalo

neko letno svoto državnem erarju. Svota znašala je v poslednjih letih 404.750 gld.

Po postavi z leta 1882 poskočila je svota stanarine od 4.180.743 gld. na 6.584.075. v letu 1890 pa celó na 7.840.950 gld. Sedaj pa, ko se odpravi prosta luka, znižava se izvestno ceno poslopij. Po postavi z leta 1882 poskočile so skupne davščine tržaških hišnih posestnikov na stanarini in drugih dokladah na letno svoto 1.327.805 gld. Uvažujoč te razmere in sedanji težavni položaj mesta tržaškega, predlaga davčni odsek:

Visoko državni zbor naj sklene: 1. Visoka vlada se pozivlje, da prej ko prej predloži postavni načrt, s katerim se premeni postava o hišnem davku z dne 9. februarja 1882, drž. zakon. št. 17, v kolikor se tiče mesta tržaškega, v sledečem zmyslu:

a) da z odmerjenjem davkov na stanarino za leto 1891 za 15 let preneha progresivno naraščanje tega davka, tako, da še le po preteku te dobe zoprt prične postavno določeno naraščanje tega davka po 5% od skupne davščine,

b) in da se za hiše, stoječe v pomeriji, za koje je plačevati davek od stanarine, določi za vzdrževanje in amortizacijo odbitek 30 od sto.

Proračunski odsek odobril je finančno postavo in poročilo generalnega poročevalca, v slednjem katerega znaša prebitok 3.798.584 gld., dočim ga je vlada proračunila z 2.285.624 gld. Poročilo konstatuje, da je ta proračun najugodnejši v vsej ustavni dobi. Ker pa se izdatki izvestno pomnože, svari poročilo pred prevelikim optimizmom in povdarja potrebo reforme davkov in vravnjanja valute. Glede na Plenarjev predlog, da se znižajo davki nižjim davkoplačevalcem, opaža finančni minister, da bi s tem padli dohodki za 1.400.000 gld. kar ne bi bilo opravičeno. Finančna uprava bavi se sedaj z reformo davkov in bode pri tem premišljala glede olehčanja našim obrtnikom.

Gospodarski odsek v sprejel je postavni načrt, tikajoč se dogovora z avstro-ogrskim Lloydom in razveljavljenja plovne in poštno pogodbe. Trgovinski minister je izjavil, da treba družbo to spraviti se zavoženega tira. Pogodba ogrske vlade z društvom „Adria“ sklenila se je za 20 let.

Vnanje države.

Iz Peterburga javljajo da bodeta car in carica na Danskem praznovala svojo srebrno poroko. Na povratku obišče car nemškega cesarja ali v Berlinu ali v Potsdamu.

V zadnjem času polnila so nemško-židovska glasila svoje predale se strahovitimi vestmi o proganjanji ruskih Židov. Tako so prijavila nedavno vest, da so v Petrogradu zatvorili židovsko sinagogo. „Novoe Vremja“, dementuje te lažnjive vesti. Omenjena sinagoga se še le zida in ni bilo še nikdar v njej službe božje. Zidanje so pretrgali, ker jim nedostaje denarja. Kako so mogli torej zatvoriti sinagogo, koja niti sezidana ni?!

Na mesto bivšega francoskega poslanika v Petrogradu Laboulaya pride grof Montebello, dosedanji poslanik pri porti. Ruski listi pozdravljajo to imenovanje se zadovoljstvom.

Radi dogodkov v Betlehemu mej rimsko-katoličkim in grškim duhovenstvom bil je francoski poslanik grof Montebello v avdijenciji pri sultanu. Sultan je zaukazal telegrafnim potem, da se Francoski dade zadoščenje.

V nemški zbornici poslancev nadaljuje se debata v carini na žito. Državni kancelar je prosil v seji dne 11. junija, da se odkloni predlog Rickertov. Vlada se zaveda svoje odgovornosti, pa nima vzroka zapuščati stališče, na katerem je stala dne 1. junija. Po nabranem materjalu je uverjena, da ni nikjer bede. Rickert je odgovoril: Trebalo bode zopet pozvati moža, kateri je-

dinije sposoben voditi državno krmilo. Nabrani material ni zanesljiv; zaloge so neznatne in cene bodo še naraščale. Nočemo popred mirovati, dokler se povsem neodpravijo carine!

DOPISI.

Iz Doline, dne 3. junija 1891. (Izv. dop.) Naznaniti moram tužnim srcem, da nas je zapustil v. č. gospod Ivan Kovač, kooperator naše župnije. — Klic presv. vladike pozval je jako priljubljenega gospoda kot farnega oskrbnika v Kubeu.

V 3½ letni dobi službovanja v fari deloval je gospod neumorno za cerkev in šolo in je bil tu jako čislana, priljubljena oseba; solznimi očmi poslavljaj se je od nas in tudi mi smo solzili. Ljubljence našega pa prosimo, da nas ohrani v svojem spominu.

Faranom v Kubeu pa kličemo: Ljubite in spoštujte ljubega, poslanega Vam gospoda, vračal Vam bode ljubezen Vašo v polni meri! — Bog z Vami, na zdar!

Zdaj pa na drugo polje. Dopis z dne 26. maja t. l. v št. 43 velenjenji „Edinosti“, zadevajoč kmetijsko zadrugo našo, moramo nekoliko kritikovati, ker dopisnik nekako graja prejšnji odbor, kojemu na delu je bil g. nadžupan. To ni prav, in treba nekoliko pojasniti:

Da ni prejšnji odbor sedanjih vapehov imel, ni on kriv, — sedaj pa v tej zadevi zaslug ne more skazati.

Pravi vzrok mlačnosti v zadrugi bil je v pomanjkanji denarja.

Nakazanih bilo je sicer okolo 90 gl. — toda s to svoto ne dalo bi se kaj koristnega izpeljati.

Neres je, da je deželni odbor podelil svoto za nakup bikov, kakor dopisnik pravi. Nakazal je resnično denar, ali k temu je postavno prisiljen.

Valed neke nove deželne postave steka se namreč vsako leto v deželno blagajno potem o. k. okrajnih glavarstev lepa svota novcev od lovskih licenc in kazni katero svoto mora deželni odbor vsako leto razdeliti med 17 kmetijskih zadrug v Istri.

Ne smemo torej govoriti o kakem milodaru, ampak sprejeli smo le to, kar nam pripada.

Smešni in neutemeljeni izraz o lenobi odpustimo g. dopisniku ter imamo konečno le opomniti, da so dobrote kulturnega sveta istrskega vedno le na papirju.

Brate, ne trobi toraj v svet, kar ni res!

Različne vesti.

Osobni vesti. C. kr. namestnik vitez Rinaldini prišel je v ponedeljek v Kormin, kjer je bil svečano vsprejet. Od tam je šel v Brda. — Gosp. Antonu Fabijan u, veleposostniku v Koblju, podelil je cesar viteški križ Fran-Josipovega reda. Odlikovalec je znan in priznan kot izvrsten poljedelec, ki si je zlasti v pogozdovanju Krssa pridobil veliko zaslug. Kar je on pogozdil, zaraslo se je tako lepó, da je veselje gledati.

Imenovanja. Finančni minister imenoval je carinarskega kontrolorja Kosmača podravnateljem, višjega carinarskega urada in carinarskega upravitelja Kastnerja, potem oficijala carinarskega višjega urada Reichla in Salixa nadkontrolorji višjega carinarskega urada. — Osobito je imenovanje gospoda Kosmača razveselilo vse tukajšnje trgovce. Tudi mi častitamo iskreno vrlemu gospodu in mu želimo še nadaljnega avancementa.

V seji državnega zbora dne 12. junija vsprejela se je resolucija poslanca Herolda, da se vlada pozove, da se državne doklade jednakomerno priračunajo neposrednim davkom. — Potem pride na

vrsto poročilo o predlogi glede odprave proste luke. Posl. Burgstaller toži, da so prehodna določila nedostatna ter izraža želje Tržačanov glede na železniške zveze. Trgovinski minister izjavlja, da je zistem prostih luk zastarel. Trstu ostane ugodnost prostih luk za promet blaga s tem, da so se osnovali punti franchi in zunaj teh magazini; obljublja podpirati industrijska podjetja. Ker so neke vrste oljnatih stvari carine proste, utegne postati Trst jedno prvih tržišč za olje. Minister se nadeja, da trgovina ostane trdna, trgovinskim podjetjem pa se je ustanovila možnost razvoja. Tudi nova pogodba z Lloydom vplivala bode oživljajoče. Trgovinsko ministerstvo bode postopalo obzirno in dobrohotno. — Isto obljublja finančni minister. — Poslanca Luzzatto in Stalitz povdarjati kritični položaj mesta tržaškega osobito kar se tiče dodatnega obdačenja s carino. Poročevalec baron Schwegel vslikne koncem svojega govora: „Trst postani velik in mogočen, ali naš Trst in ne Trst iredente!“ Na to so vsprejeli vso postavo v tretjem branji. —

Odprava proste luke. „Triester Zeitung“ izvedela je z Dunaja za prodajalce na drobno ugodno vest, da ne bode trebalo plačati dodatne carine za inozemsko blago, koje že imajo v svojih zalogah. Ta olajšava da se dovoli na željo, izraženo na najvišjem mestu.

Ob odpravi proste luke imajo naši tržaški in tudi drugi časopisi polna usta. Osobito se repenčijo tržaški veletržci. Židi, ki imajo velikanske zaloge inozemskega kolonijalnega blaga, za koje jim bode začetkom prih. meseca plačati carino ali je pa prepeljati v skladišča v novo luko. Mi sicer tudi od srca obžalujemo vladin sklep, da se odpravi prosta luka, ali nam je pri srcu usoda nižjega ljudstva, koje bode najbolj občutilo posledice temu koraku. Vpogniti moramo glavo ter se podvreči. Tržaški veletržci z inostranskim blagom so pa menda pričakovali, da vlada pusti carine prosto vso zalogo tega blaga, ki se bode nahajala dne 1. julija t. l. v Trstu. Radi tega so te zaloge najbrže še pomnoževali nadejajoč se bogatih dobičkov, kajti milijoni, koji padejo v žep države — pali bi v njih lastni žep. Revčev pa bi s tem nič ne pridobil. Od tod takšen krik in vik naših bogatašev.

Tudi hišni gospodarji so imeli shod, na katerem so sklenili poslati na vlado prošnjo, da zniža za Trst hišni davek. Poslanec Burgstaller je v tem smislu že interpeloval, a menda ni dosti dosegal. Mi bi tržaškemu občinstvu priporočali, da se obrne sicer do vlade, kadar jim ta hoče navaliti novih davkov in pristojbin, za slabo stanje v užitninski erti in izvenje se bodo imeli pa zahvaliti „hvalevrednemu“ magistratu, ki tekmuje z vlado, ko treba nakladati novih davkov. Vladajoča gospoda po ničemur drugem ne jočejo, nego potem, da jej vlada po odpravi proste luke odzame zakup užitninskega davka, iz katerega so zajemali lepe svote ter jih uporabljali v brespotrebne svrhe. Potezali so se za to, da jim vlada dovoli pobirati za užitnine jednako doklado, kakoršno bode pobirala država, in to so tudi dosegli. Pri tem pa namerujejo pridržati dosedanjo točarino (dazio da spina) na vino — 25% cene, po kateri se toči vino. Ako tedaj po odpravi proste luke poskočijo cene živežu, pijači in stanovanjam kriva je temu v prvi vrsti mestna gospoda, ki hoče tudi pobirati visoke davke.

Tržaški mestni svet imel je v četrtek o poludne svojo sejo. Župan Pitteri je poročal ob vsepu njegovega potovanja na Dunaj. Rekel je, da sicer ni dosegel pozitivnih rezultatov, da li so mu pa tolažljiva zatrdila glede praktičnega upotrebljevanja izvršilnih določil. Večje vspuhe je dosegel v državnem zboru, pri čemur so ga trdilo ljubivo podpirali tržaški poslanci. Svetnik Dompieri meni, da je žalostno, da so se pač dale obljube, glede manj važnih

zadev, glede važnih zadev se pa ni nič doseglo. Osobito velja ta za užitninski erto in tarifne nastavke za užitninski davek, koji so jednaki onim mesta dunajskega. Obljubilo se je sicer, da se bode obzirno postopalo, določila postave pa so stroga. Predlaga torej dnevni red, v kojem se mej drugim povdarja potreba, da se dodatnega obdačenja oprosté zaloge prodajalcev na drobno, zaloge starega blaga, kojega vrednost se je že zmanjšala in stvari, namenjene za hišna gospodarstva. Ta dnevni red se vsprejme jednoglasno. — Na to objavlja župan, da je škofijstvo po dolgih obravnavah dovolilo, da s 1. oktobrom prenehajo v cerkvi sv. Justa slovenske propovedi in slovensko petje. Galerija je ploskala na tej prijavi.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabrali so v gostilni F. Potočnika, via Ireneo, 1 gld. 25 kr.

Za žensko podružnico sv. Cirila in Metoda darovala L. M. mesto šopka za imendan prijateljice Antonije, 5 gld.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti, oziroma za otroški vrt v Rojanu, nabralo se je v pušici króme „Pri društvu“ v Barkovljah do 11. t. m. gld. 1-23.

Za VI. župno cerkev nabralo se je dosejad 30.636 gld. 78 kr. Nadaljne prispevke vsprejemajo v škofjski pisarni, stavbeni odbor in veleč. gg. župniki cele škofije.

Gosp. Konrad pl. Fabris, ravnatelj goriški zastavljalnici in hranilnici in novozvoljeni član mestnega zastopa goriškega odpovedal se je na tej novi časti. Zanimiva je ta odpoved glede na to, ker so g. Fabrisa proti njegovi volji kandidovali samo s tem namenom, da bi le Slovincem vrgli poleno pod noge. Odpoved g. pl. Fabrisa je najprimernejša obsodba vseh teh malovrednih spletk.

Iz pol. okraja Voloskega se nam piše: Sicer polagoma ali stalno in dosledno vsiljujejo nam blaženo nemščino. Te dni dobila je naša vas nove table z napisi vasi, občine in političnega okraja. Napisi ti morajo užaliti vsacega Slovana. Dočim je bila na starih tablah slovenščina, odnosno hrvaščina na prvem, a nemščina na drugem mestu, postavili so na novih tabelah na prvo mesto nemški. Toda kakšen je ta novi slovenski napis —! Evo vam starega in novega iz vasi Brda:

Na starih tabelah	Na novih tabelah
Selo — Dorf	Pol. Bezirk — Volosca
B e r d o	Pol. okraj — Volosko
Kotar — Bezirk	Ortsgemeinde } Jelšane
V o l o s k o	Soseska
Krumovina — Markgrafschaf	Ortschaft } Berdo
Istrija — Istrien	Selo

Kje so do sedaj še rabili za nemški Ortsgemeinde slovensko besedo „soseska“? Ali dotičnim krogom ni po volji dosedanja beseda „občina“, ki se splošno rabi med slovenskim in hrvatskim ljudstvom za nemško Ortsgemeinde —? Beseda soseska pomeni Nachbarschaft in je zastarela ter se med Slovenci več ne rabi. Razun tega razaljivega napisa so tudi red ves obrnili. Ali ni prav, da stoji vas na prvem, občina na drugem in dežela, katero so izpustili, na tretjem mestu. Vsek tujec, ki vidi selo, hoče najprvo znati sela ime, in potem drugo. Gospod urednik, kaj naj storimo s temi tablam? Zakaj je glavar Jelšanske občine te table sprejel? Poznamo ga po končnici „pp“!

Opozorite druge narodne občine na te šudne table! Nemški jezik nima pri nas nikake praviče.

Nastanfevalna pisarna deželne jubilejske razstave v Pragi nahaja se na Staroměstském náměstí št. 33 v „Merkurju“. Podružnic nima. Pripravljena so stanovanja s svečavo in postrežbo po 60 kr., 70 kr., 80 kr., 1 gld., 1 gld. 20 kr., 1 gld. 50 kr. in 2 gld. za osebo in dan. Uraduje se neprenehoma od petih zjutraj do jednajstih zvečer.

Na krojaško-obrtnem učilišču v Ljubljani, koncesionovanem po c. kr. deželni vladi, pričnejo tekom prihodnjega meseca

tečaj za pouk o prikojevanji moških in ženskih oblačil. Tečaj za moške krojače trajali bode 3 do 4 tedne; za dame pa 2 do 3 tedne.

Oglasila sprejema in natančneje pojasnila daje vodstvo učilišča pod naslovom: M. K u n c, v Ljubljani.

Spomladansko pismo. Lepo je res bilo v majniku, pa še lepše bi lahko bilo. Lepo se je vršila majnikova pobožnost po lepo ozaljšanih tržaških cerkvah. N. pr. pri sv. Antonu novemu bile so vsako jutro slovenske šmarnice in polno vernega ljudstva. To je lepo in prav.

Pri sv. Jakobu bila je vsaki dan pridiga, a govornik bil je iz presrečne Italije, kjer so vsi „blagri“ doma.

Govorilo se je in še govori, da je župnija sv. Jakoba slovenska. Ako stopimo k spovednici, spoveduje se v obče slovensko. Ako opazujemo verno ljudstvo, čujemo da šepete svoje molitve v slovenščini; pridige pa mora poslušati laške! Od kod taka logika? Mislili smo že, da smo v Milanu, a te misli nas je rešil pred. gosp. kaplan Miakar. Žrtoval se je prostovoljno ter imel po dvakrat na teden slovenske pridige. Bodi tem potem izrečena srčna zahvala izvrstnemu g. govorniku!

B o r o v s k i.

Od sv. Ivana se nam piše: Dolgo že ni bilo nikakega poročila iz naše doline. Danes nam je prijavit dokaj neušedno vest. Obče znano je, kako pri nas lepo napredujejo orkveno in narodno petje, bralno društvo i dr. Ali čuj in strmi! Neverjetno ali resnično je, da se je pri nas ustanovilo neko laško pevsko društvo, katero ima sedež svoj v neki krómi „Alla Parenzana“. Društvo to obstoji skoraj iz samih nezavednih fantov in celo možakov iz Vrdele in sv. Ivana (Fedrigovec). Izbrali so si učitelja iz mesta, čistega Italjana (puro sangue). Najbrže je pa poslan, da na ta način agituje za znane blažene „idejale“, kajti znano nam je tudi, da mislijo nekaj narodnih pevcev na svojo stran pridobiti. Vi pa Svetoivanci, ali ne veste še, kaj to laško društvo pomeni? Ta je italijanska agitacija, koja vam limanice nastavlja! Poglejte danes Roccol, ki je bi še nedavno nezaveden, a sedaj so tamošnji prebivalci sprevideli, kaj Lahi nameravajo in hitro so si ustanovili narodno pevsko društvo „Svoboda“, ter se pridno uče narodnemu petju. In vi sv. Svetoivanci da bi bili toliko nezavedni, da bi se vtikali v laško petje. Ne to bi bila sramota za vse nas! Pustite to laško petje, ker vam ne obrodi dobrega sadu. Mi narodnjaki držimo se vedno našega gesla: vse za vero, presvitljega cesarja in dom! Tako morate storiti tudi vi, vsaj smo istega rodu. Odstopite od tega prekmorskega društva in pristopite rajše k „bralnemu društvu“; tam se pridite le dobremu, lepemu in koristnemu. Vam pa, rodoljubnim možakom, priporočam, da ne poslušate tega petja. Ob vsaki priliki obrnite se hrbet svoj!

Rodoljub.

Vabilo na XXVI. redni veliki občni zbor „Matica Slovenske“ v sredo dne 1. jul. ob 4¼ uri popoldne v mestni dvorani ljubljanski. Vrsta razpravam: 1. Predsednikov govor. 2. Račun o društvenem novem gospodarstvu v dobi od 1. januarija do 31. decembra 1890. l. 3. Volitev treh računskih presojevalcev. (§ 9. v. dr. pravil). 4. Proračun za l. 1892. 5. Letno poročilo o odborovem delovanju v dobi od 1. junija 1890. do 31. maja 1891. leta. 6. Dopolnilna volitev društvenih odbornikov. 7. Posamezni nasveti in predlogi.

Ob priliki veselic pevskega društva „Adrija“ v Barkovljah prirejenih dne 17. maja in 7. junija t. l., darovali so sledeči gospodje: Iv. Nabergoj 3 gl., Josip Turk 2 gl., družina Kovačič-Rebek 2 gl., Andrej Pertot 1 gl., Fr. Martelanc 1 gl., A. Rebek 1 gl., Pogorelec Ant. 1 gl., Fr. Martelanc 50 nč., Iv. Martelanc 50 nč., Fr. Polić 40 nč., Zelen Fr. 20 nč., Jernej Pertot 20 nč., Jurij Sušmelj 40 nč., A. Takani daroval pa je ob tej priliki za 50

kr. sveč; razni gospodje gl. 5.50. Vsem blagim dobrotnikom se odbor najtoplejše zahvaljuje.

Kazenska pravda proti kontesi B a d i n i rešena je konečno. Predvečrajšem bila je nova obravnava pred najvišjim sodiščem na Dunaji in je sodišče to zatoženko spoznalo nekrivo hudodelstva uboja in težke telesne poškodbe in jo je spoznalo krivo pretepanja umrle deklice ter jo obsodilo na tri leta težke ječe.

Izšla je II. št. „Brivca“. Prodaja se po tabakarnah.

„Kmetovalec“ prinaša v 10. številki naslednje vsebino: 1. Tehtnica za prasiče. 2. Strupena rosa na trtah. 3. Krompirjevo škropljenje. 4. Opravila pri čebelnjaku meseca junija. 5. Razne reči. 6. Vprašanja in odgovori. 7. Gospodarske novice. 8. Uradne vesti ces. kr. kmetijske družbe kranjske. 9. Tržne cene. 10. Inserati.

Bratje „Sokoli“!

S Nocoj, dne 13. junija ob 8 1/2 je v prostorih „Del. podp. društva“ posvetovanje radi izletov, ki se imajo letos prirediti. Pozivljemo Vas, da se v mnogobrojnem številu udeležite tega posvetovanja. Na zdar! ODBOR.

Javna zahvala.

Podpisano predsedništvo pevskega društva „Adrija“ usoja si najuludneje se zahvaliti vsem onim gospodom, koji so pripomogli, da se je „veselica“ od dne 7. junija t. l. v najlepšem redu izvršila; posebno pa gg. diletantom: Skaloviču Ivoviču in D. Sulčiču ter gđinam Antoniji Pertotovi in Ani Žnidaršiči vi. Zatem vsem onim gospodom blagim dobrotnikom, ki so pripomogli z radodarnostjo svojo, ključemo: Bog jim plati!

V Barkovljah, dne 11. junija 1891.

Predsedništvo pevskega društva „Adrija“
Hrabr. Ražem, Franjo Godnič,
podpredsednik. tajnik.

Tržne poročilo.

Cene se razumejo, kakor se prodaja na debelo blago za gotov denar.

	Cena od for.	do for
Kava Moecc	100 K.	127.— 129.—
Rio biser jako fina		112.— 114.—
Java		124.— 125.—
Santos fina		109.— 111.—
srednja		105.— 107.—
Guatemala		— —
Portorico		136.— 140.—
San Jago de Cuba		— —
Ceylon plant. fina		140.— 141.—
Java Malang. zelena		122.— 124.—
Campinas		— —
Rio oprana		— —
fina		108.— 110.—
srednja		104.— 106.—
Cassia-ligne v zabojih		27.— —
Macisov cvet		380.— 390.—
Inger Bengal		31.— 32.—
Papar Singapore		50.— 52.—
Penang		40.— 45.—
Batavia		45.— 41.—
Piment Jamaika		30.— 31.—
Petrolof ruski v sodih	100 K.	6.50 —
v zabojih		7.95 —
Ulje bombažno amerik.		38.— 5.—
Loce jedilno j. f. gar.		41.— 42.—
dalmat. s certifikat.		43.— 44.—
osamizno M.S.A. j. f. gar.		56.— 57.—
Aix Vierge		64.— 65.—
fino		59.— 61.—
Boski puljeski		10.— —
dalmat. s cert.		— —
Smokve puljeske v sodih		17.— 17.50
v venci		— —
Limoni Mešina	zaboj	9.10 —
Femorance Puljeske		— —
Handljari Bari Ia	100 K.	117.— 118.—
dalm. Ia, s cert.		— —
Pignoli		— —
Riz italij. najljepši		22.— —
srednji		21.— —
Rangoon extra		16.50 —
Ia carinom		13.75 —
IIa		12.— —
Sultanine dobre vrsti		38.— 40.—
Suho grozdje (opaša)		— —
Cižebe		18.— 20.—
Slaniki Yarmouth	sod	— —
Polensvke srednje velikosti	100 K.	34.— —
velike		— —
Sladkor centrifug. v vrečah		— —
certifik.		31.— —
Pašol Coks		14.50 —
Mandeloni		11.50 —
svetlorudeči		— —
temnorudeči		— —
bohinjski		12.— 12.25
kanarček		10.— —
beli, veliki		10.50 —
zeleni, dolgi		9.50 —
okrogli		— —
mešani, štajorski		8.75 —
Maalo		83.— 85.50
Seno konjsko		2.50 3.—
volovsko		3.— 4.—
Slama		3.— 3.50

Dunajska borza

	12. junija.
Enotni drž. dolg v bankovcih	— gid 92.55
v srebru	92.50
Zlata renta	110.19
5% avstrijska renta	102.40
Dolnice narodne banke	998.—
Kreditne delnice	300 —
London 10 lir sterlin	116.90
Francoški napoleondori	9.25
C. kr. cekini	5.51
Nemške marke	57.25

Kôtranove sladčice

katero izdeluje lekarničar **PRENDINI v Trstu**
Telefon št. 334. 8-8

Velika poraba ki je dandanes v navadi rabiti kôtranove izdelke prepričala me je, da sem začel sam izdelovati iz pristnega kôtranovega izvlečka iz Norvedskega izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo iz inozemstva

Te sladčice imajo isto moč kakor kôtranova voda in glavice (Kapsule), lažje so, proizvajajo in prebavijo ter se prodajo po prav nizki ceni. Da se ogne ponarejanju na enaj plati vobljeno ime izdelovatelja Prendinija in na drugo besedo Catrame. V Trstu se prodajo v lekarnici Prendini v škatljicah po 40 kr., prodajo se tudi v vseh večjih lekarnah v drugih deželah.

Peronospora (pál)

Sikalica Vermorel

a priznanim sredstvom za sikanje pri visokih in nizkih trtah. Posoda je vsa iz rudečega bakra Delo je točno izvršeno. Jako koristno o rabi tekočine Ne utruditi delavca Rabi se lahko več let brez da se pokvari.

BOLJE SO OD VSIH DRUGIH.

847 prvih nagrad pri raznih natecanjih. Edini zastopniki za Avstro-Ogorsko Vit. Evg. prof. Giordano v Gorici, dež. kmetijska šola, in Henrik Pegan v Trstu, Via Sanità 17. — Cena prosto carine f. 22. — Brezplačni zamot. — Franco na postajah v Gorici ali v Trstu; v Trstu tudi na brod. Plača se napred. 7-10

Časti nam je preporučiti p. n. občinstvu Trsta i okolice, Primorja i ostalih hrvatsko-slovenskih gradovah i mjestah, sa solidnosti i jeftinoće poznatu, te obilnimi modernimi pišmenimi strojevi provide'nu

JEDINU SLAVENSKU TISKARU U TRSTU

Ista prima i obavlja svaku naručbu bilo koje vrsti knjigotiskarskoga posla te preporuča se osobito za ove vrsti tiskanje kao n. pr.: za župne urede, okružnice, račune, list. artiju i zavitke s napisom, preporučne karte, pesjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive, rasporede, ulaznice, oglase, pravila, izvješće, zaključne račune, ročištanke, punomoći, cijenike, jestvanike, svake vrstne skrižaljke, izpovjedne cedulje, knjige itd.

Uvjerava se p. n. občinstvo, da će nam biti osobita briga, p. n. naručitelje u svakom pogledu zadovoljiti koli brzom i točnom podvorbom, toli jeftinom cijenom i ukusnom izradbom. Drži u zalih (skladišću) sve potrebno tiskarnice i knjige za crkvene urede. Onda ima na prodaj slijedeće knjige: Kmetijsko berilo za nadaljevalno tečaje ljudskih šol in gospodarjev v pouk ciena prije 50 nvl. sada 40 tvrdo vezana . . . n. 40 Sodnijski obrasci sastavljeni B. Trnovec . . . n. 30 Villim Tol, prevod Cegnara . . . n. 40 Ljudmila prevod J. Lebana . . . n. 30 Filip prevod Križšana . . . n. 30 Antigna prevod Križšana . . . n. 30 Pjesma o zvonu preveo A. K. Istranin . n. 30 Istra pjesma . . . A. K. . . n. 30 Ove su knjige jako prikladne za darove o praznicah zato ih sl. občinstvu preporučamo. Kod naručivanja tiskanica i drugog, molimo naznačiti točno naručbu i dotični naslov (adresu) naručitelja.

Za obilnu naručbu preporuča se **Tiskara Dolenc**
Via Carintia br. 28 u Trstu.

Spomladansko zdravljenje

najbolje se s čajem iz tavžentrož (milleflori) kri čistee in neprekosljivo sredstvo zoper palenje v želodcu, hemoroidalne bolezni itd. — Zavitke z navodom, za 12 dni zdravljenja, stane 50 nov., dobi se edino v 7 10

odlikovani lekarni Praxmarer (telefon 207) Ai due Mori, Piazza Grande. Poštne pošiljave izvršujejo se neutegoma. Čuvati se je treba ponarejenega zdravila.

Candeo-ve škropilnice

proti peronospori od mnogih strani za najboljše spoznane, se dobivajo le pri

Živic in družb. v Trstu
—10 ulica Zonta 5

po lanski niski ceni. — Dobivajo se tudi izvrstne žvepljalke za trte in in vsakovrstni stroji za kmetijstvo; mlatilnice in čistilnice za žito, stiskalnice za grozdje in tropine, mlinci za grozdje, sesalke itd.

Priporoča se omenjena tvrdka vsem rojakom za obilne naročbe.

Naznanilo.

Udano podpisani naznanjam častitim cerkvenim oskrbnistvom in slavnemu občinstvu, da sem otvoril na Solkanski cesti št. 9 lastno voščarnico. — Izdelujem in prodajam sveče iz pristnega in garantovanega čebelnega voska, kakor tudi sveče nižje vrste, kakeršne so v navadi za stransko razvečavo cerkva, pri pogrebnih itd.

Prizadeval si bodem, da svoje častite odjemnike zadovoljim z dobrim blagom, točno postrežbo in kolikor možno nizko ceno. Priporočevaje se za blagohotno podporo bilježiti se

z najodličnejšim spoštovanjem
4-3 JERNEJ KOPAČ,
Solkanska cesta št. 9. v Gorici.

Marijne kričistilne kroglice, proti boleznim spodnjega dela telesa, proti boleznim na jetrih, vrtoglavici, zabasanju, hemoroidom.

Škatljica 20 nov., 6 škatljic 1 gold. **Lekarna Franzoni**
Via S. Antonio št. 5 poleg cerkve.

Fran Iv. Kwizda 1853 ustanovljen
c. in kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni oddajatelj.
Prvi in najstarejši zavod v Avstriji za veterinerne izdelke.
Odlikovan z 12 medaljami, 6 častnimi diplomami in priznanji.

KWIZDIN c. kr. priv. fluid proti kostobolu
voda za vmivanje konj.
Rabi se že 30 let z najboljšim uspehom po hlevih raznih dverov po večjih hlevih civilnih gospodarstvih in vojaščinah za okrepčanje pred hudimi napori in zopetno okrepčanje po naporih; vsposobljena konja za posebna dela pri vezbanju konj (Training).

Steklenica stane 1 gid. 40 nov.

Kwizde rudeči blister 1 lonček 2 gl.	Kwizde kresolin balzam 1 škatlj. gl. 1.10.
Kwizde tinktura iz hrastovih ježic steklenica gid. 1.50.	Kwizde mazilo proti mahavnicam 1 lonček gid. 1.
Kwizde kopitno lepilo 1 svakl 80 kr.	Kwizde mlo za sedlo 1 škatlj. gid. 1.
Kwizde kopitni svetilni prah 1 paket 70 kr.	Kwizde praino mlo za domače živali à gid. 1.60, 80 kr. 40 kr.
Kwizde kopitni vaselini 1 pušica gl. 1.25.	Kwizde obsinf. prašek zab. gl. 1.40. 2.40.

Pravo le z zgornje znanstveno marko v vseh lekarnah, na debelo v vseh drogerijah.
Vsak dan razpošilja glavna zaloga
Kreisapotheke Korneuburg pri DUNAJU.

Zdatno znižene cene
Vinske stiskalnice, stiskalnice za sadni sok in sadni mošt
najnovjše izborne konstrukcije - trajno delujočim dvostrukim pritiskom in z regulatorjem stiskalne sile. Garantirana delujoča sila! do 20% večja, nego pri drugih stiskalnicah. Odlikovane s prvo nagrado na državnej sadnej razstavi, ki je bila meseca oktobra leta 1888 na Dunaju, o kateri prilik. so te stiskalnice strokovnjaški izkusili.

10-4 **SADNE IN GROZDNE MLINE** izdelujejo in z Dunaja oddajajo
PH. MAYFAHRT & COMP.
Dunaj II. Taberstrasse 76.
Tovarne za poljedelske in vinorejske stroje, livarna za železo in kladivo na par.

Specijalna fabrikacija strojev za vinoreje in uporabljenju sadja, stiskalnice sa seno. Aparati za sušenje, patent dr. Ryder.
Ilustrovani ceniki, prospekti in pohvalna spričevala itd. gratis in franko, ako se jih želi. Vzporejme se tudi zmožni in solidni zastopniki za primerno provizijo.

Svari se pred nakupovanjem imitacij (ponarejanj).

Sve strojeve za gospodarstvo i vinogradarstvo!
Plugove, brane, valjke, strojeve za sisanje, za košnju, za obračanje sena, konjske grablje, tiskalnice za seno, mlatilnice, strojeve za vucitbu lokomobile, triere, mlinove za čiščenje žita, strojeve za trebljenje kuruze, Häckseovel strojeve za rezanje krme, mlinove za drobnu melju, strojeve za rezanje repe, mlinove za voče, tiskalnice za voče, strojeve za tiskanje grozdja i vinske tiskalnice tiskalnice za masline, strojeve proti peronospori, strojeve za lupljenje voča, spreme za sušenje voča i povrta, vinske sisaljke spreme za konobu, sisaljke za vodu, okrugle pile, decimalne tezulje, tezulje za blago, separatore za mleko, dizaljke za posudje, vrtače strojeve, samostalno delujoče tiskalnice krme, prače strojeve, strojeve za čiščenje lana itd.

Sve izvrstno izvedeno. — Jamstvo, ugodni uvjeti za plačanje, doba pokusa!
Skladišče gospodarskih i vinogradarskih strojeva
Ig. Heller, Beč
II. Praterstrasse br. 78.
Bogato ilustrovane, od 144 stranica, cijenike u njemačom, talijanskom i slavenskom jeziku šalje se na zahtjev badava i franko. Solidna zastupstva ustrajati će se posvud

9-20